

Złocia Parafii

Pismo Parafii pw. NMP z Lourdes w Krakowie ♦ nr 10 (270) ♦ październik 2024 r.

WSPOMOŻYCIELKA CZY WSPÓŁODKUPICIELKA

W każdą środę w naszym kościele modlimy się do Naszej Pani z Lourdes jako Matki Nieustającej Pomocy. Nowennę rozpoczyna tzw. Modlitwa Rzymska, w której słyszymy słowa: *Ciebie więc, o Matko Nieustającej Pomocy, przez bolesną mękę i śmierć Twojego Boskiego Syna, przez niewypowiedziane cierpienia Twego Serca, o Wspomożycielko, błagam najgoręcej, byś wyprosiła mi u Syna Twego tę łaskę, której tak bardzo pragnę i tak bardzo potrzebuję (tu przedstawiamy Matce Bożej swoje prośby).* Ale bywa, że w tym miejscu słyszymy słowa: *...przez niewypowiedziane cierpienia Twego Serca, o Współodkupicielko, błagam najgoręcej...* **Wspomożycielka czy Współodkupicielka?** Ciekawe, ale mój komputer sygnalizuje, że Współodkupicielka to słowo błędnie zapisane...

Raz po raz pojawia się postulat czy prośba ze strony wiernych, by Kościół (ustami papieża) ogłosił **piąty dogmat maryjny**. O co chodzi? Kościół przez wieki ogłosił **cztery dogmaty maryjne**: dogmat o Bożym Macierzyństwie Maryi, ogłoszony na soborze w Efezie w 431 roku; dogmat o Maryi zawsze Dziewicy, ogłoszony w Rzymie przez papieża Marcina I w 649 roku; dogmat o Niepokalanym Poczęciu Maryi, ogłoszony w Rzymie przez papieża Piusa IX w 1854 roku; i dogmat o Wniebowzięciu Najśw. Maryi Panny, ogłoszony w Rzymie przez papieża Piusa XII w 1950 roku. Tymczasem ostatnio sześciu biskupów i kardynałów skierowało do papieża Franciszka list otwarty, w którym proszą o ogłoszenie piątego dogmatu maryjnego, który miałby dotyczyć **współodkupieńczej roli Maryi w historii zbawienia**. Postulat powraca w Kościele od ponad 100 lat. Czy jest to postulat słuszny?

Doskonale rozumiemy, co znaczy: **Wspomożycielka Wiernych**. Że Maryja była i jest nam daną od Boga pomocą we wszelkich trudnościach. Jako taka była czczona i wzywana od początku istnienia Kościoła – chociaż jako pierwszy użył tego tytułu św. Efrem, diakon i wielki poeta syryjski, zmarły w 373 roku. Pisał on, że *Maryja jest orędowniczką i wspomożycielką dla grzeszników i nieszczęśliwych*. Z czasem ten tytuł nabrał znaczenia: **Zwycięska**. Bo ostatecznie po zwycięstwie floty chrześcijańskiej pod Lepanto w 1571 roku, po wiktorii wiedeńskiej Jana II Sobieskiego w 1683 roku i po uwolnieniu papieża Piusa VII z niewoli Napoleona w 1814 roku – zostało ustanowione **święto Matki Bożej Wspomożenia Wiernych** (obchodzone każdego roku w dniu 24 maja).

W numerze znajdziemy m.in.:

- ♦ Wspomożycielka czy... 1
- ♦ Plan nabożeństw różańcowych 2
- ♦ Kto jest kim w parafii... 3
- ♦ Sprawozdanie Stowarzyszenia Miłosierdzia 3
- ♦ Gdzie dzisiaj spotkać Boga? 4
- ♦ Warto wiedzieć, że... 5
- ♦ Przygotowanie do bierzmowania ... 5
- ♦ Co jest Tradycją? 6
- ♦ Informacje parafialne 8
- ♦ Kalendarium duszpasterskie 8

NABOŻEŃSTWA RÓŻAŃCOWE W PAŹDZIERNIKU

W NASZEJ PARAFII:

od poniedziałku do czwartku
dla dzieci – o godz. 17.00;

codziennie

dla wszystkich – o godz. 18.00;

od niedzieli do piątku

dla studentów – o godz. 19.30

Wincenty Łaszewski – odnosząc się do promocji nowego dogmatu – pisał: *Nie jesteśmy obojętni na obelgi formułowane wobec Maryi. Ale pamiętajmy, że istnieją dwa obszary zniewagi. Matka Boża ma swoje własne miejsce w planach Bożych, a my mamy nie dopuścić do tego, by ktokolwiek przesunął Ją w inne, fałszywe, miejsce. Jakie? Zazwyczaj nie chcemy, by ktoś Maryję poniżał, by z Niej szydził i kpił. Ale jest coś jeszcze: należy przeciwstawić się również tym, którzy chcą przesunąć Maryję na pole z napisem „Bóg” i wynosić Ją ponad niebiosa. I to, i to jest zniewagą... I przed tym, i przed tym mamy Maryję bronić.*

Otóż z tytułem Współodkupicielka łączy się niebezpieczeństwo przedstawienia Maryi w miejsce Jej nienależne. Na czym ono polega? Zapytajmy samych siebie: co słyszymy w określeniu: **Współodkupicielka**? Czy w odpowiedzi nie słyszymy: *Maryja razem z Jezusem odkupiła świat*? A to jest herezja! Gdyby Kościół ogłosił piąty dogmat maryjny – narażałby, kusił prostych ludzi do wyznawania herezji! Powtórzmy: doprawdy – uzasadniona jest obawa, że tytuł Współodkupicielka zostanie zrozumiany na sposób heretycki: że *Maryja razem z Chrystusem odkupiła świat*.

Oczywiście, rola Maryi w historii zbawienia jest szczególna i podziwu godna – i tak zawsze była widziana w Kościele. Mówił o tym dobitnie **św. Cyryl Aleksandryjski** w homilii wygłoszonej na Soborze Efeskim w 431 roku. Ojciec Kościoła głosił z emfazą: *Bądź pozdrowiona, któraś w dziewiczym swym łonie zamknęła Nieskończonego. Dzięki Tobie Trójca Święta doznaje czci i chwały po całej ziemi; dzięki Tobie na całym świecie przestawny krzyż otaczany jest chwałą i uwielbieniem; dzięki Tobie radują się niebiosa, weselą się aniołowie i archaniołowie, pierzchają demony; dzięki Tobie kusiciel został strącony z nieba; dzięki Tobie upadła ludzkość wzniosła się ku niebu; dzięki Tobie całe stworzenie pogrążone w nierozumnym bałwochwalstwie doszło do poznania prawdy; dzięki Tobie wierzący dostępują chrztu; dzięki Tobie otrzymują "olejek wesela"; dzięki Tobie na całym świecie powstają Kościoły; dzięki Tobie narody zostały wezwane do nawrócenia. Tak, szczególna była rola Maryi w dziele odkupienia świata – ale św. Cyryl Aleksandryjski nie użył określenia: Współodkupicielka. I powtórzę raz jesz-*

*cze, że uzasadniona jest obawa, iż tytuł Współodkupicielka zostanie rozumiany na sposób heretycki: że *Maryja razem z Chrystusem odkupiła świat*.*

Napisałem: postulat powraca w Kościele od ponad 100 lat. Ale ani papież Pius XII, ani żaden z jego następców nie podjął decyzji o ogłoszeniu nowego dogmatu. Owszem, papieże w swoim nauczaniu sięgali po określenie Maryi jako Współodkupicielki (św. Jan Paweł II) czy Pośredniczki Łask Wszelkich (Benedykt XVI), ale nie sugerowali w ten sposób ogłoszenia nowego dogmatu. Zaś rolę Maryi krótko i zgodnie w wielowiekową wiarą Kościoła opisywał Sobór Watykański II w Konstytucji Dogmatycznej o Kościele: *Dzięki swej macierzyńskiej miłości opiekuje się braćmi Syna swego, pielgrzymującymi jeszcze i narażonymi na trudy i niebezpieczeństwa, póki nie zostaną doprowadzeni do szczęśliwej ojczyzny. Dlatego też do Błogosławionej Dziewicy stosuje się w Kościele tytuły: Orędowniczki, Wspomożycielki, Pomocnicy, Pośredniczki. Rozumie się jednak te tytuły w taki sposób, że niczego nie ujmują one ani nie przydają godności i skuteczności działania Chrystusa, jedyne Pośrednika (KDK, p. 62). Maryja zostaje określona mianem **Pośredniczki** – ale nie **Pośredniczki Łask Wszelkich**. Warto przypomnieć, że krytycznie wobec postulatu nowego dogmatu wypowiedziała się również grupa 23 teologów (reprezentujących także Kościół prawosławny, luteran oraz anglikanów), obradująca w Częstochowie w 1996 r. podczas 12. Międzynarodowego Kongresu Mariologicznego.*

Wreszcie do postulatu piątego dogmatu maryjnego odniósł się **papież Franciszek** w czasie kazania wygłoszonego we wspomnienie Matki Bożej z Guadalupe (13 grudnia) w 2019 roku. Powiedział krótko: nie! **To nonsens** – mocno negował postulat papież Franciszek. Nonsens – bo „sens” Maryi jest inny: Maryja ukazała się w Guadalupe jako uczennica Jezusa, zapatrzona w Jego Ewangelię i mówiąca *fiat* na wszystko, czego domagał się od Niej Bóg. Czy domagał się od Niej bycia Współodkupicielką? W swojej homilii papież mówi krótko i logicznie: **Nie**. Bóg domagał się od Maryi bycia na poziomie służebnicy Jezusa – pomagania Mu w realizowaniu Jego misji. **Zbawiciel jest jeden**. I jedna jest Służebnica Pańska. Owszem, Służebnica Pańska, której rola jest szczególna i nieporównywalna z żadną inną.

Zresztą: czy w naszych modlitwach, w naszym „byciu z Maryją” potrzebujemy tego tytułu? – pytał Wincenty Łaszewski. Czy nie wystarczy nam wołanie do Maryi Pośredniczki, Pocieszycielki, Opiekunki i Orędowniczki – jak chce tego orędzie z Guadalupe? Jak uczy Sobór Watykański II? Tak naprawdę nikt z nas nie zwraca się do Matki Bożej w kategoriach nieogłoszonego dogmatu...

ks. Bogdan Markowski CM

BIBLIOGRAFIA

Św. Cyryl Aleksandryjski, *Wykład prawdziwej wiary; w obronie tytułu Bogarodzica; homilie ezeckie*, Warszawa 1980 (homilia 4);

Ks. Wincenty Zaleski SDB, *Rok kościelny*, t. I, Warszawa 1989, s. 341nn;

Wincenty Łaszewski, *Maryja Współodkupicielką? To papież Franciszek ma rację!*, w: *Niedziela* nr 2/2020, s. 16-17;

Nowy dogmat maryjny? Jest postulat do papieża, KAI, informacja z dnia 19.10.2023.

KTO JEST KIM W PARAFII...

Ks. Karol Wójcik CM urodził się 17 maja 1996 roku w Kielcach. Wraz z czwórką rodzeństwa wychowywał się w podkieleckiej miejscowości Kostomłoty, tam też przez wiele lat służył przy ołtarzu jako ministrant i lektor w miejscowej parafii. Ukończył VI LO im. Juliusza Słowackiego w Kielcach, a w tym samym czasie uczył się w szkole muzycznej, grał w orkiestrze dętej i pracował jako organista w kościele (podobnie jak jego dziadek). Po maturze rozpoczął studia na Politechnice Świętokrzyskiej, które przerwał w 2016 roku, by wstąpić do Zgromadzenia Księży Misjonarzy.

**Ks. Karol
Wójcik CM**

W seminarium przez kilka lat odpowiadał za liturgię i śpiew, które pasjonują go od dzieciństwa. W czasie ostatniego roku seminarium rozpoczął studia na Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie na kierunku Muzyka Kościelna. Święcenia kapłańskie przyjął 20 maja 2023 roku z rąk ks. biskupa Roberta Chruszcza i rozpoczął posługę w parafii bł. Anieli Salawy w Krakowie. Tam pracował jako katecheta w szkole specjalnej, przygotowywał dzieci do I Komunii Świętej oraz kontynuował studia muzyczne i pedagogiczne.

Od lipca bieżącego roku ks. Karol został skierowany do pracy duszpasterskiej w naszej parafii. Jego szczególnym zajęciem będzie przygotowanie młodzieży do sakramentu bierzmowania oraz studia na Akademii Muzycznej. Swoje imieniny obchodzi we wspomnienie św. Karola Boromeusza – czyli 4 listopada.

STOWARZYSZENIE MIŁOSIERDZIA: SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZA ROK 2023

Zarząd: prezes: Paweł Różak;
wiceprezes: Marzena Rychlicka;
skarbnik: Barbara Sowińska;
sekretarz: Izabela Mikulicz-Nuckowska.

Komisja Rewizyjna:
przewodnicząca: Barbara Ziarkowska;
członek: Marcin Jedlecki;
członek: Michał Dusza.

Opiekunowie: ks. Paweł Szymański CM,
s. Beata Woźniak SM.

Lista członków: 30 osób

Liczba podopiecznych:

Klub Seniora: 18 podopiecznych

Ubody: pomagamy około 100 osobom ubogim w ciągu roku – głównie osobom starszym, samotnym, schorowanym, potrzebującym wsparcia i opieki. Dodatkowo pomagamy kilkunastu osobom bezdomnym, których liczba i potrzeby zmieniają w ciągu roku.

Zakres działalności:

Prowadzenie parafialnego Klubu Seniora, którego spotkania odbywają się cały rok (poza okresami wakacji, ferii i Świąt Bożego Narodzenia czy Wielkanocy). Klub czynny 2 razy w tygodniu w godzinach 13.00—16.00.

Pomoc charytatywna osobom starszym, samotnym, chorym zamieszkującym głównie na terenie parafii NMP z Lourdes w Krakowie (we współpracy z osobami ze Wspólnoty Neokatechumenalnej pod opieką s. Beaty Woźniak SM).

W przypadkach tego wymagających – pomoc finansowa dla osób ubogich, tj. dofinansowanie kosztów niezbędnych mediów, zakup leków, podstawowej żywności, wydawanie odzieży pochodzącej z darów parafian. W szczególnych przypadkach udzielano wsparcia w formie zapomogi gotówkowej.

Odwiedziny domowe – kilkoro Członków Stowarzyszenia prowadzi odwiedziny domowe u podopiecznych w celu poprawy ich jakości życia, pomocy w zakupach, towarzyszenia.

Przygotowanie paczek na Święta Bożego Narodzenia oraz Święta Wielkanocne – w ilości ok. 240 paczek rocznie.

Współpraca z Caritas Archidiecezji Krakowskiej poprzez uczestnictwo w zbiórce żywności "TAK. Pomagam!" przy wsparciu Wolontariuszy z Duszpasterstwa Akademickiego „Na Miasteczku”. Zbiórka odbyła się łącznie w trzech sklepach na terenie parafii NMP z Lourdes w Krakowie oraz parafią.

Redystrybucja darów materialnych otrzymywanych od darczyńców – używane ubrania, używane przedmioty gospodarstwa domowego. Dla osób bezdomnych – zakup leków, niezbędnej żywności oraz środków czystości.

Inne wydarzenia:

Organizacja Wigilii Bożego Narodzenia dla około 80 osób starszych i samotnych z parafii NMP w Lourdes.

Zestawienie przychodów i wydatków za rok 2023:

Przychody razem	44 419 zł 48 gr
darowizny w gotówce	12 950 zł 00 gr
kwesty	20 451 zł 00 gr
OPP 1,5% za rok 2022	11 018 zł 48 gr
Wydatki i koszty razem	27 084 zł 69 gr
zapomogi	1 982 zł 43 gr
wigilia dla potrzebujących + paczki świąteczne	19 478 zł 74 gr
pozostałe wydatki	5 623 zł 52 gr

Przekazał prezes Jednostki Terenowej Stowarzyszenia
Paweł Różak

ZAPROSZENIE

Ks. Bogdan Markowski zaprasza dziewczęta i chłopców z klas trzecich i starszych do liturgicznej służby ołtarza.

Spotkania kandydatek do Krucjaty Matki Bożej Niepokalanej odbywają się w środy o godz. 17.45.

Spotkania kandydatów do grona ministrantów odbywają się w piątki o godz. 17.00.

Jest też zaproszenie-nowość:

na spotkania dla kandydatów do grona ministrantów są zaproszone również **dziewczęta, które chciałyby zostać ministrantami.**

GDZIE DZISIAJ SPOTKAĆ BOGA?

Zadzwonił dzwonek. Dopilem herbatę, odstawiłem kubek na stolik i wspólnie z nauczycielami udałem się na lekcje. Kiedy szedłem korytarzem – zwróciłem uwagę na książkę, którą nieznaną mi uczennica klasy pierwszej liceum trzymała w rękach. Znane nazwisko autora: abp Fulton Sheen. *Droga do szczęścia*. Zapytałem, czy to pierwsza książka tego autora, jaką czyta. Powiedziała, że nie. Że go zna i ceni. Oraz – że jest we wspólnocie oazowej w innej części Krakowa, że za nią rekolekcje, że czeka z radością na tegoroczną formację. Życzyłem jej dobrego dnia i błogosławieństwa. Ruszyłem do klasy. Tam, po modlitwie, napisałem na tablicy jedenaście punktów. Uczniowie mieli w dwójkach wy-

brać trzy z nich. Następnie odkryłem, co się kryje za tymi punktami. To: „spotkałem człowieka z pasją”, „miejsce, do którego wrócę”, „nadzieje związane z wrześnieiem”, itd. Punkt czwarty: „spotkałem Boga”. I wiecie co – młodzież spotkała Boga w czasie wakacji! Dowód?

- *Proszę księdza, spotkałam Boga w zachodach słońca! No, przecież nikt inny by czegoś tak pięknego nie wymyślił! Uwielbiałam chodzić na zachody słońca, wtedy czułam, że jest przy mnie Dobry Bóg.*
- *Księżo, a ja spotkałam Boga na rekolekcjach oazowych. Wie ksiądz, ile nas było? Dziewięćdziesiąt osób! To był wspaniały czas, który bardzo wiele mi dał. Nie mogę się doczekać, jak wrócę tam za rok.*
- *Księżo Wojtku, a ja to miałem taką historię... W Krakowie, szedłem ul. Świętego Jana, przy Plantach. I tak sobie myślałem o życiu i w ogóle. I przyszła mi tak wielka chęć spowiedzi i pojednania z Bogiem, że hej! I wie ksiądz, co się stało? W tym momencie na Plantach zobaczyłem księdza, który usiadł na ławce. Ja się nie wahalem i od razu do niego podchodzę i mówię: Proszę księdza, czy mogę się wyświadczyć? To było super.*
- *Wie ksiądz co, my to spotykaliśmy Boga tak zwyczajnie, na Mszy Świętej. Co niedziela.*
- *Byłem za granicą na takim wyjeździe i tam spotkałem Boga na Eucharystii. Modliłem się w trzech różnych językach. To znaczy, Msze były w różnych językach. To było bardzo ciekawe doświadczenie.*
- *Spotkałam Boga na pielgrzymce.*
- *Spotkałem Boga na Vincentianie! Tam było mega, za rok jedziemy. Wspólnota, tylu życzliwych ludzi! Świetne warsztaty, między innymi z planowania czasu i rozmyślenia.*

No dobrze, zachwycam się ich różnorodnym odkrywaniem Bożej obecności. To takie wincentyńskie! Wincenty a Paulo swoją duchowość bazował na rozpoznawaniu znaków Bożej obecności. Jako przykłady podawał: spotkania i rozmowy z ludźmi, ubogich domagających się pośrednio i bezpośrednio miłosierdzia, a także polecenia zwierzchników.

Jako punkt 7. młodzieżowych podsumowań wakacji podałem: „spotkałem człowieka z pasją”. Dodam, że odpowiedzi na to pytanie stanowiły podstawę dla kolejnej katechezy, której punktem kulminacyjnym była konstatacja: Jezus – człowiek z pasją uczy mnie i wzywa do życia z pasją.

- *Człowiek z pasją to mój dziadek. Spędzał ze mną czas, wiele spacerowaliśmy. Uczyl mnie łowić ryby, razem sprzątnęliśmy jego warsztat. Zawsze ma dla mnie czas i raczy mnie niesamowitymi i mądrymi opowieściami.*
- *Człowiek z pasją to koleżanka z obozu tanecznego, na którym byłam. Ile ona ma w sobie energii!*
- *To koleżanka z zajęć sportowych. Zawsze mnie motywuje do dania z siebie 100 %.*

- *To animator z rekolekcji. Świetnie prowadził spotkania. Poza tym był jak dobry przyjaciel.*
- *To nauczyciel biologii. Potrafi zainspirować do samodzielnych poszukiwań i rozwoju naukowego. Dzięki niej pokochałem biologię!*
- *To nauczyciel historii. Zawsze dobrze przygotowany. Chce nas nauczyć nie tylko wiedzy historycznej, ale i ukochania Polski.*
- *To moja mama. Po prostu.*

Zadzwoił dzwonek. Koniec zajęć. Uczniowie nieśpiesznie opuszczają klasę. Zostały trzy osoby, podchodzą do mnie i mają ważne pytania. Rozmawiamy prawie całą przerwę. Modlimy się. Tak – katecheza w szkole jest potrzebna.

ks. Wojciech Kaczmarek CM

Na zdjęciu: zachód słońca nad Bałtykiem
(fot. Bartosz Zajęc)

ZAPROSZENIE

Ks. Wojciech Kaczmarek zaprasza uczniów szkół średnich na spotkania Wspólnoty Młodzieży Misjonarskiej.

Spotkania odbywają się w piątki po Mszy św. o godz. 18.30 w Kawiarence Na Poddaszu w budynku DA «Na Miasteczku».

Wcześniej młodzi są zaproszeni do udziału we Mszy św. o godz. 18.30 w kościele.

WARTO WIEDZIEĆ, ŻE...

- Żywy Różaniec skupia w Polsce **ponad 2 miliony wiernych**.
- Tylko **12 objawień maryjnych** jest uznanych przez Stolicę Apostolską, a jako jedyne z Polski są uznane objawienia z Gietrzwałdu; tam Maryja ukazywała się 160 razy, w Lourdes – 18 razy, a w Fatimie – 6 razy.
- Adolf Hyla, „malarz Bożego Miłosierdzia” namalował aż **250 obrazów** Bożego Miłosierdzia.
- Dokładnie **350 lat temu** rozpoczęły się objawienia Pana Jezusa, przekazane św. Małgorzacie Marii Alacoque.
- Św. ojciec Pio wypowiadał **780 tysięcy** kobiet i **520 tysięcy** mężczyzn.
- W okresie wielkanocnym we Francji **ponad 12 tysięcy** osób dorosłych i młodzieży przyjęło chrzest św. w Kościele katolickim.
- W Polsce jest **ponad 350 parafii** pw. Miłosierdzia Bożego i **ponad 30 sanktuariów**.
- Raport «Kościoł w Polsce 2023» podaje, że Kościół katolicki dysponuje **34,7 tysiącami kapłanów** – najwięcej w ciągu tysiąca lat historii polskiego Kościoła; w Polsce jest **ponad 10 tysięcy parafii**, w których działa **ponad 65 tysięcy** wspólnot i organizacji przy-parafialnych.
- W szpitalach w Polsce jest około **700 kapłanów**, nie tylko katolickich ale także innych wyznań.
- Stowarzyszenie *SOS Wioski Dziecięce* podało, że w Polsce **72 tysiące** dzieci jest pozbawionych opieki rodziców.

Z prasy polskiej wybrał AM

PRZYGOTOWANIE DO BIERZMOWANIA

W ROKU SZKOLNYM 2024/2025

PRZYGOTOWANIE BEZPOŚREDNIE Klasa 8. szkoły podstawowej:

spotkanie pierwsze w **niedzielę 6 października o godz. 12.00** w kaplicy akademickiej.
Spotkania będą się odbywały w **wyznaczone niedziele** każdego miesiąca.

PRZYGOTOWANIE POŚREDNIE Klasa 7. szkoły podstawowej:

spotkanie pierwsze w **niedzielę 13 października o godz. 12.00** w kaplicy pod zakrystią.
Spotkania będą się odbywały w **wybranym dniu raz w miesiącu** (po uzgodnieniu z uczestnikami).
Przygotowanie prowadzi: ks. Karol Wójcik CM.

CO JEST TRADYCJĄ?

Są dwie postaci w naszym życiu społecznym (w świecie polityki?), które bardzo cenię. To najpierw **Wojciech Cejrowski**, z którym często się nie zgadzam, ale uważam, że już dawno powinien otrzymać... najwyższe odznaczenia państwowe za niezależność myślenia i prowokowanie do logicznego myślenia. A potem **Marek Jurek**, były poseł na Sejm RP i europarlamentarzysta, który nigdy nie zmieniał osobistych przekonań moralnych i nie wyparł się swojej wiary – dlatego już dawno nie ma dla niego miejsca w parlamencie. Ale... Gdy jeden i drugi zamienia się w teologa, zaczynam mieć wątpliwości. Nawet poważne wątpliwości. Ostatnio tak wywołał mnie do tablicy Marek Jurek artykułem, a raczej postulatami teologicznymi pomieszczonymi na łamach tygodnika *Do Rzeczy*¹.

W swoim tekście Autor neguje wszelkie „nowości” w odniesieniu do sprawowania Eucharystii: *upowszechnianie nowych praktyk ma charakter tak bardzo desakralizujący* – pisze. **Jakie to praktyki?** Np. przyjmowanie Komunii w postawie stojącej. *Jeśli podważy się potrzebę klękania bezpośrednio przed Chrystusem, którego przyjmujemy* – pisze Autor – *to tym bardziej można porzucić praktykę klękania w czasie wspólnej adoracji*. Porównanie jest chybione. Komunia (jak sama nazwa wskazuje) ma wyrażać jedność wspólnoty, tak jak jedność wyrażają inne zachowania uczestników liturgii: akłamacje wiernych, wstawanie, siadanie, klękanie. Jeżeli ogłoszono wiernym, że przystępują do Komunii w procesji i w postawie stojącej – dlaczego w tym momencie ma triumfować indywidualizm uczestników liturgii? W prywatnej rozmowie ks. bp Janusz Mastalski podzielił się diagnozą, że nie takie czy inne grzechy zniszczą wspólnotę Kościoła (one były i będą), ale głośne... nieposłuszeństwo. Aż chciałoby się dodać: grzech numer jeden począwszy od Adama.

Marek Jurek pisze: *Udzielanie Komunii według Tradycji zastrzeżone było zawsze dla kapłanów i diakonów. Nadzwyczajne szafarstwo dopuszczają, jak przypomina św. kard. Newman, okoliczności naprawdę nadzwyczajne – prześladowania. To był ten wyjątek, który uzasadniał odstępstwo od reguły*. Nawet jeżeli autor powołuje się na św. Johna Newmana – nie jest to prawda do końca. W pierwszych wiekach np. lektor czytał Pismo Święte w czasie nabożeństwa i śpiewał psalmy, ale pod koniec IV

MYŚL MIESIĄCA

Prawdziwą szkołą wiary jest dla mnie modlitwa niewysłuchana. Wtedy przekonujemy się, że Bóg nie jest automatem do spełniania naszych pragnień, że Jego istnienie nie polega na tym, że „działa” według naszych wyobrażeń.

ks. Tomáš Halík

wieku odczytywanie świętych tekstów podczas liturgii przejęli prezbiterzy i diakoni, a lektorat stał się tylko stopniem do wyższych święceń (czyli błogosławieństwem bez... pokrycia). **Akolici** w Rzymie w III wieku pomagali w rozdzielaniu Komunii i nosili ją do chorych i dopiero we wczesnym średniowieczu bezpośredni kontakt z Eucharystią ostatecznie przejęli od akolitów duchowni wyższych święceń, a akolitat (podobnie jak lektorat czy ostiariat – tj. funkcja odźwiernego) stał się tylko jednym z czterech niższych stopni do prezbiteratu². Funkcję akolity nobilitował i określił dopiero św. Paweł VI w 1972 roku – powołując go ponownie m.in. do rozdzielania Komunii wiernym.

Można napisać: ostatecznie z biegiem wieków całą odpowiedzialność za życie Kościoła i sprawowanie sakramentów wzięli na siebie wyświęceni: biskupi i kapłani. Ale czy była to wierność Tradycji?

Wierność Tradycji? Kiedyś w cerkwi w Wojnowie (Mazury) prawosławna mniszka zapytała mnie ze smutkiem: **Dlaczego Kościół katolicki odmawia wiernym przystępowania do kielicha?** Pytanie dotyczyło tzw. Komunii pod dwiema postaciami: chleba i wina. Rzeczywiście, tak Komunię przyjmowano w Kościele przez wieki, również na Zachodzie. Dopiero Sobór w Konstancji w 1415 r. usankcjonował Komunię św. pod postacią chleba jako jedyną formę, odwołując się do argumentów wygody oraz szacunku dla Eucharystii (co potem potwierdził Sobór w Trydencie w 1562 r.). Ale nawet wówczas nie wszystko było oczywiste: wierni wyrażali sprzeciw. W Czechach zrodził się bunt wiernych (nazwano ich kalikstynami – od łac. *calix* czyli kielich), i wierni wymusili zgodę Rzymu na dotychczasową praktykę. Dopiero papież Pius II w 1462 roku odwołał wydane zezwolenia.

Tutaj na naszych oczach zaszła wielka zmiana: doszliśmy dziś do **uznania Komunii św. z kielicha**. Co więcej, prawodawstwo otwarcie sprzyja tej formie przyjmowania Eucharystii. Np. biskup Adam Dyczkowski dekretem z 2006 roku praktycznie zezwolił każdemu kapłanowi w diecezji zielonogórsko-gorzowskiej na decydowanie, czy w danym momencie można podać wiernym Komunię św. pod obiema postaciami³.

Ale piszę o tym, bo... zawsze zastanawiało mnie, dlaczego tzw. tradycjoniści nie podejmują postulatu powszechnego powrotu do Komunii pod dwiema postaciami. Dlaczego? Ponieważ Tradycja znaczy dla nich co najwyżej 500 lat wstecz. Ale Kościół istnieje już prawie 2 tysiące lat.

Tak traktując Tradycję Kościoła (Tradycję przez duże „T”) – Marek Jurek **nie akceptuje** powoływania w Kościele **nadzwyczajnych szafarzy Komunii**. Co z nimi począć? Czytać: jak się ich pozbyć? Marek Jurek pisze: *Można potraktować funkcje nadzwyczajnych szafarzy jako osobisty dożywotni przywilej [...], który jednak – jako eksperyment – przestanie już być dalej udzielany*.

Ta propozycja staje się okazją do **zanegowania** instytucji **stałego diakonatu**. Marek Jurek pisze o powołanych już szafarzach: *Można zaproponować im przygotowanie do święceń diakońskich. Nie po to, by utrwaląc instytucję stałych diakonów, ale jako praktyczne wyjście z obecnej sytuacji.* Czyli: zlikwidować posługę szafarzy, a w przyszłości także stałych diakonów? I tu już ręce opadają.

Pisma Ojców Kościoła potwierdzają od początku hierarchiczną strukturę Kościoła – łącznie z urzędem diakonatu. Np. dla św. Ignacego z Antiochii Kościół bez biskupów, prezbiterów i diakonów był nie do pomyslenia. Do V w. również w Kościele zachodnim stały diakonat był instytucją kwitnącą, a jego rolę i pozycję potwierdzały liczne sobory oraz praktyka kościelna.⁴

Kard. Grzegorz Rys⁵ przypomniał, że nie prezbiterzy, a stali diakoni stanowili grono „kardynałów” pierwszych papieży. Siedmiu diakonów towarzyszyło papieżowi w czasie liturgicznych celebracji, stanowiło grono jego pierwszych doradców, oni też byli wysłannikami papieża i wykonawcami jego decyzji. Dopiero z czasem do tego grona dołączyli prezbiterzy i biskupi. Śladem tamtych czasów jest podział grona kardynałów na kardynałów-diakonów, kardynałów-prezbiterów i kardynałów-biskupów.

Śladem dawnych czasów jest również kult oddawany diakonom-męczennikom: św. Szczepanowi, św. Wincentemu z Saragossy (patron św. Wincentego a Paulo), św. Wawrzyńcowi... Św. Sykstus II, papież i męczennik, jest zaledwie wspomniany w liturgii, jego diakon-męczennik Wawrzyniec ma osobne święto 10 sierpnia.

W następnych wiekach, z różnych powodów diakonat zanikał, stając się jedynie stopniem przejściowym do kapłaństwa. Czy zanikał zupełnie? Ciekawym faktem jest, że diakonem był... św. Franciszek z Asyżu (†1226), o czym się nie pamięta: w zakonie franciszkańskim jest oficjalnie czczony jako św. Franciszek diakon, ale w Kościele powszechnym jako... św. Franciszek z Asyżu. Wiadomo, że w XVI w. Sobór Trydencki dążył do wskrzeszenia diakonatu stałego, lecz nie powziął żadnych konkretnych uchwał w tej sprawie.

Natomiast urząd i święcenia diakonatu zachował Kościół prawosławny i związane z Rzymem Kościoły wschodnie: grekokatolicki, syryjski i koptyjski. Diakoni pełnią tam nadal funkcje liturgiczne i charytatywne, a liturgia z udziałem diakona – zresztą, bardzo aktywnym udziałem – jest ubogacona o nowe elementy i znaki.

Zakończony w 1965 r. Sobór Watykański II zdecydował, że należy przywrócić diakonat „jako właściwy i trwały stopień hierarchiczny” oraz że można go udzielać „mężom dojrzałym, również żyjącym w stanie małżeńskim, a także zdatnym do tego młodzieńcom, dla których jednak obowiązek celibatu winien pozostać w mocy” (*Konstytucja dogmatyczna o Kościele „Lumen Gentium”, p. 29*). Kolejni papieże tę decyzję Soboru potwierdzali. Dokumenty sygnowane przez papieży i biskupów wyjaśniały status prawny diakona, jego prawa i obowiązki, inkardynację (miejsce posługi) oraz wynagrodzenie. Wy-

Na zdjęciu: diakon stały w czasie posługi w katedrze grekokatolickiej w Przemyślu

święcony diakon występuje tak samo jak prezbiter „in persona Christi”, choć nie we wszystkich posługach (nie może sprawować sakramentów Eucharystii, pokuty i namaszczenia chorych). Każdy diakon, także diakon stały jest osobą duchowną, co przeczy pojawiającym się w ostatnich kilkunastu latach w naszym kraju informacjach o tzw. „diakonach świeckich” w Kościele katolickim.

Czy teraz – na życzenie Marka Jurka – należy zanegować decyzję Soboru i kolejnych papieży? W imię Tradycji? Jakiej Tradycji? Historia Kościoła wcale nie była historią bez diakonatu stałego. Nie była też historią z kapłanami i diakonami jako jedynymi szafarzami Eucharystii.

Powyższe nie niweczy szczerego szacunku i uznania, jakim darzę wymienione wyżej osoby. Ale przyodziewanie szat wybitnych teologów szczerze im odradzam.

ks. Bogdan Markowski CM

¹ Marek Jurek, *Eucharystia: ratunek Kościoła*, w: *Do Rzeczy* z dnia 27 maja-2 czerwca 2024 r., s. 54-55;

² diakon dr Paweł Jan Chmura, *Slużba czy „rząd nad duszami” czyli rzecz o diakonacie (niekoniecznie chwilowym)*, wykład wygłoszony w Pabianicach w czerwcu 2022 roku;

³ ks. Zbigniew Kobus, *Komunia z kielicha, Niedziela zielonogórsko-gorzowska* nr 13/2007;

⁴ diakon dr Paweł Jan Chmura, *dz. cyt.* (na tym tekście oparłem większość informacji dotyczących diakonatu stałego);

⁵ przy okazji udzielenia święceń 16 diakonom stałym w Łodzi w dniu 28 maja 2022 r.

INFORMACJE PARAFIALNE

MSZE ŚW. W NIEDZIELE:

6.30, 8.00, 9.30, 11.00 (dzieci),
12.30, 15.00, 16.30, 18.30,
20.00 (studenci);
w kaplicy akademickiej:
11.00 – przedszkolaki

MSZE ŚW. W TYGODNIU:

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 18.30,
20.00 (studenci; oprócz soboty);

SPOWIEDŹ ŚWIĘTA

w tygodniu:

w godzinach **6.30÷9.00,**
18.00÷19.00, (19.30÷20.00:
studenci; oprócz soboty)

w niedziele:

pół godziny przed Mszą św.
(nie ma spowiedzi w czasie Mszy św.)

KANCELARIA PARAFIALNA

czynna od poniedziałku do piątku:
tylko w godzinach **16.00÷18.00**

Przygotowanie do małżeństwa:

informacje o kursie przedmałżeńskim
zainteresowane osoby znajdują
na stronie naszej archidiecezji –
**wdr.diecezja.pl/katechezy-
przedslubne/**
zapisy do poradni przedmałżeńskiej –
www.ftrodzinie.pl/narzeczeni/

Klub Parafialny

czynny we wtorki i piątki
w godz. **13.00÷17.00**

NUMERY TELEFONÓW:

dyżurny: **880-479-042;**

kancelaria: **12-622-59-21**

(w dni robocze w godz. 16.00÷18.00);

zakrystia: **12-622-59-27;**

do chorego: **880-479-042**

NR KONTA PARAFII:

Bank PEKAO S.A.

04 1240 1431 1111 0000 1045 8488

Kalendarium duszpasterskie

PAŹDZIERNIK

- 1 (wtorek): Inauguracja nabożeństw różańcowych o g. 18.00 (*zob. s. 2*).
- 2 (środa): Świętowanie **pierwszej środy miesiąca** o godz. 18.00.
- 4 (piątek): **Pierwszy piątek miesiąca:** Msza św. wotywna o Najśw. Sercu Pana Jezusa o godz. 8.00 i 18.30; odwiedziny kapłanów w domach chorych – od godz. 9.00.
- 5 (sobota): **Pierwsza sobota miesiąca:** *Godzinki o Niepokalanym Poczuciu NMP* o godz. 7.40, Msza św. wotywna o Niepokalanym Sercu NMP o godz. 8.00 i nabożeństwo wynagradzające.
- 6 (niedziela): 27 niedziela zwykła.**
Dzień promocji DA *Na Miasteczku*.
Kwsta na wsparcie działalności DA *Na Miasteczku*.
Po Mszy św. o godz. 20.00 koncert zespołu *AUDIRE DEUM*.
Inauguracja przygotowania do bierzmowania dla klas ósmych (*zob. s. 5*).
- 13 (niedziela): 28 niedziela zwykła.**
XXIV Ogólnopolski Dzień Papieski, obchodzony pod hasłem: «Ewangelia starości i cierpienia».
Zbiórka ofiar na program stypendialny Fundacji *Dzieło Nowego Tysiąclecia*.
Inauguracja roku akademickiego w DA Na Miasteczku o godz. 20.00.
Początek **akademickich rekolekcji «Na dobry początek»** o godz. 20.00 (do środy codziennie o godz. 20.00); prowadzi ks. Karol Wójcik CM.
Inauguracja przygotowania do bierzmowania dla klas siódmych (*zob. s. 5*).
- 14 (poniedziałek): Msza św. w intencji studentów, profesorów i pracowników **Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej** (na inaugurację roku akademickiego) – o godz. 9.30.
- 18 (piątek): Święto św. Łukasza, ewangelisty, patrona służby zdrowia.
- 19 (sobota): Inauguracja trzeciego roku **Szkoły Biblijnej** w budynku DA «Na Miasteczku» o godz. 9.30.
- 20 (niedziela): Uroczystość św. Jana Kantego, głównego patrona archidiecezji krakowskiej i miasta Krakowa.**
Światowy Dzień Misyjny: ofiary będą przeznaczone na cele misyjne.
- 22 (wtorek): **Uroczystość św. Jana Pawła II, głównego patrona województwa małopolskiego.**
- 27 (niedziela): Uroczystość Rocznicy Poświęcenia Kościoła.**
Kwsta Stowarzyszenia Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo na wsparcie parafian w potrzebie.
- 28 (poniedziałek): Święto Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza.

Z Życia Parafii... – pismo parafii pw. NMP z Lourdes w Krakowie; nakład: 1.600 bezpłatnych egzemplarzy

Redakcja: ks. Bogdan Markowski CM (redaktor naczelny), ks. Paweł Dobroszek CM, ks. Wojciech Kaczmarek CM, Adam Markowski
Adres: Parafia NMP z Lourdes, ul. Misjonarska 37, 30-058 Kraków, tel.: (12) 622-59-19; www.misjonarska.pl; e-mail: deusdedit13@interia.pl
Druk: Firma PLATAN, Kryspinów 256, 32-060 Liszki, tel.: (12) 429-96-60; www.wydawnictwoplatan.pl